

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 26 sierpnia 2004 r.

w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać strzeżone ośrodki i areszty w celu wydalenia oraz regulaminu organizacyjno-porządkowego pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie w celu wydalenia

Na podstawie art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1842) zarządza się, co następuje:

§ 1. W strzeżonym ośrodku znajdują się pomieszczenia mieszkalne i administracyjno-gospodarcze oraz plac rekreacyjno-sportowy.

§ 2. 1. W skład pomieszczeń mieszkalnych strzeżonego ośrodka wchodzi:

1) pokoje dla cudzoziemców;

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 134, poz. 1436).

2) pokoje dla małoletnich przebywających w strzeżonym ośrodku bez opiekuna w wyodrębnionej części strzeżonego ośrodka;

3) pokój przeznaczony dla cudzoziemców zakłócających bezpieczeństwo i porządek w strzeżonym ośrodku, których odizolowanie jest konieczne dla ochrony zdrowia i życia osób przebywających w strzeżonym ośrodku;

4) biblioteka;

5) pomieszczenia do zajęć kulturalnych i sportowych;

6) pomieszczenie do wykonywania praktyk religijnych;

7) umywalnie;

8) ustępy.

2. W skład pomieszczeń administracyjno-gospodarczych strzeżonego ośrodka wchodzi:

- 1) izba dyżurna;
- 2) pokój lekarski;
- 3) izolatka dla chorych;
- 4) pokój widzeń;
- 5) kuchnia albo pomieszczenie do podgrzewania i porcjowania posiłków oraz stołówka;
- 6) magazyny do przechowywania: rzeczy cudzoziemców przekazanych do depozytu, pościeli czystej oraz brudnej;
- 7) pomieszczenia służące do odkażania, czyszczenia oraz suszenia odzieży i obuwia.

3. W skład strzeżonego ośrodka może wchodzić także pralnia.

§ 3. Pomieszczenia wchodzące w skład strzeżonego ośrodka oraz ich wyposażenie spełniają następujące warunki:

- 1) tynki wykonane z zaprawy cementowo-wapiennej, malowane farbą klejową lub emulsyjną, a od podłogi do wysokości 1,5 m malowane farbą olejną;
- 2) ściany w pomieszczeniu służącym do odkażania, czyszczenia oraz suszenia odzieży i obuwia, umywalniach i ustępach do wysokości co najmniej 2 m o powierzchniach zmywalnych i odpornych na działanie wilgoci;
- 3) posadzka w umywalniach, ustępach i pralni zmywalna, nienasiąkliwa i nieśliska;
- 4) punkty świetlne umieszczone na suficie oraz gniazda wtykowe zainstalowane w niezbędnych miejscach.

§ 4. 1. Pokoje dla cudzoziemców w strzeżonym ośrodku oraz ich wyposażenie spełniają następujące warunki:

- 1) podłoga trwała i zmywalna;
- 2) okna uchylne w grubości ściany muru o powierzchni w stosunku do powierzchni podłogi nie mniejszej niż 1:8; zabezpieczone na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników;
- 3) ogrzewanie zapewniające temperaturę według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych;
- 4) wentylacja grawitacyjna lub mechaniczna, z otworem wentylacyjnym, zapewniająca półtorakrotną wymianę powietrza w ciągu godziny;
- 5) łóżka jednoosobowe, szafki na rzeczy osobiste oraz stoły i taborety drewniane bez ostrych krawędzi.

2. Pokój przeznaczony dla cudzoziemców zaktualizujący bezpieczeństwo i porządek w strzeżonym

ośrodku spełnia wymagania wymienione w ust. 1 pkt 1—4 oraz jest wyposażony w:

- 1) łóżko jednoosobowe, szafki na rzeczy osobiste oraz stoły i taborety drewniane bez ostrych krawędzi — przytwierdzone na stałe do podłogi;
- 2) drzwi o solidnej konstrukcji z atestowanym zamkiem.

§ 5. 1. Izba dyżurna jest wyposażona w instalację telefoniczną, mającą bezpośrednie połączenie z dyżurnym najbliższej jednostki Policji lub Straży Granicznej.

2. Pokój lekarski jest wyposażony w umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody, biurko, krzesło, wieszak, kozetkę lekarską, parawan oraz szafkę na leki i podstawowy sprzęt medyczny do badania i udzielania pierwszej pomocy lekarskiej.

3. Izolatka dla chorych oraz jej wyposażenie spełniają warunki określone w § 4 ust. 1 pkt 1—5.

4. Pokój widzeń jest wyposażony w taborety i stół oraz spełnia warunki określone w § 4 ust. 1 pkt 1—3, a także ma oświetlenie umożliwiające czytanie i pisanie.

5. Umywalnie i ustępy w pomieszczeniach mieszkalnych znajdują się na każdej kondygnacji i spełniają następujące warunki:

- 1) w razie gdy są przeznaczone do wspólnego użytku — wyposażone co najmniej w:
  - a) 1 miskę ustępową dla 20 osób,
  - b) 1 urządzenie natryskowe dla 15 osób,
  - c) 1 umywalkę dla 5 osób,
  - d) 1 pisuar dla 20 mężczyzn;
- 2) w umywalniach — umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz wydzielony natrysk i kabina ustępowa;
- 3) ustępy ogólnodostępne z przegrodami oddzielającymi ustęp damski od męskiego, wykonanymi ze ścian pełnej na całą wysokość pomieszczenia; w przypadku gdy ustępy udostępnione są odrębnie dla kobiet i mężczyzn, przegrody dzielące kabiny, w których umieszczone są miski ustępowe, o wysokości 1 m, trwale przytwierdzone do podłogi i ściany, z drzwiami o górnej krawędzi 1 m i dolnej 0,3 m nad podłogą; ustępy wyposażone co najmniej w 1 umywalkę na każdą 1—3 misek ustępowych lub 1—3 pisuarów; umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody;
- 4) miski ustępowe umieszczone w kabinach oddzielonych przegrodami, o których mowa w pkt 3, sprzętowane za pomocą automatu ukrytego w ścianie;
- 5) woda do umywalni i natrysku oraz ustępów doprowadzana poprzez mieszacz zlokalizowany w miejscu niedostępnym dla cudzoziemców umieszczonych w strzeżonym ośrodku;

6) drzwi do umywalni, natrysku oraz ustępów wyposażone w matową szybę z nietłukącego się szkła lub zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową; w natryskach udostępnionych odrębnie dla kobiet i mężczyzn dopuszcza się stosowanie w otworach wejściowych do kabin z urządzeniami natryskowymi — zaston, pod warunkiem że są nieprzemakalne i nieprzezroczyste.

6. W przypadku gdy liczba cudzoziemców umieszczonych na jednej kondygnacji jest mniejsza niż 10, dopuszcza się usytuowanie ustępów na sąsiedniej kondygnacji.

§ 6. 1. Pomieszczenia, o których mowa w § 2, mogą być usytuowane w kontenerach.

2. Kontenery, o których mowa w ust. 1, oraz ich wyposażenie odpowiadają warunkom określonym w § 3 pkt 2—4, § 4 ust. 1 oraz § 5.

§ 7. W miejscach ogólnodostępnych strzeżonego ośrodka są zainstalowane aparaty telefoniczne na karty magnetyczne lub żetony.

§ 8. Plac rekreacyjno-sportowy jest oddzielony od pomieszczeń administracyjno-gospodarczych ogrodzeniem z siatki stalowej o wysokości 3,5 m oraz posiada utwardzone boisko do gier zespołowych, a także wyodrębniony plac zabaw dla dzieci, wyposażony w urządzenia do zabaw.

§ 9. 1. Teren strzeżonego ośrodka jest zabezpieczony ogrodzeniem ochronnym.

2. Ogrodzenie ochronne strzeżonego ośrodka, z zastrzeżeniem ust. 3, składa się z:

- 1) linii zewnętrznej wykonanej z materiału pełnego do wysokości nie mniejszej niż 3 m, usytuowanej na betonowej podmurówce, wykonanej do głębokości w ziemi co najmniej 0,7 m i zakończonej nachylonymi pod kątem 30°—45° odkosami, skierowanymi do wewnątrz ośrodka, o długości od 1 do 1,5 m z rozciągniętym drutem kolczastym;
- 2) linii wewnętrznej wykonanej z siatki metalowej o wysokości nie mniejszej niż 2 m i zakończonej nachylonymi pod kątem 30°—45° odkosami, skierowanymi do wewnątrz ośrodka, o długości do 0,5 m z rozciągniętym drutem kolczastym;
- 3) pasa ochronnego o szerokości co najmniej 3 m, znajdującego się pomiędzy linią zewnętrzną a wewnętrzną;
- 4) oświetlenia pasa ochronnego zapewniającego odpowiednią widoczność w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza oraz w porze wieczorowo-nocnej i wyposażonego co najmniej w dwa niezależne od siebie źródła energii elektrycznej.

3. W przypadku lokalizacji strzeżonego ośrodka na terenie zamkniętym, chronionym przez całą dobę, ogrodzenie ochronne ośrodka może składać się z:

- 1) jednolitej linii ogrodzenia spełniającej wymogi, o których mowa w ust. 2 pkt 1;

2) oświetlenia ogrodzenia zapewniającego odpowiednią widoczność w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza oraz w porze wieczorowo-nocnej, wyposażonego co najmniej w dwa niezależne od siebie źródła energii elektrycznej.

4. Ogrodzenie ochronne strzeżonego ośrodka może być wyposażone w techniczne środki zabezpieczenia, jeżeli ich zastosowanie nie będzie stanowić zagrożenia życia i zdrowia ludzi.

§ 10. Areszt w celu wydalenia, zwany dalej „aresztem”, jest zlokalizowany na kondygnacji parterowej lub wyższej.

§ 11. 1. W skład aresztu wchodzi:

- 1) izba dyżurna;
- 2) cele mieszkalne;
- 3) pokój lekarski;
- 4) pokój widzeń;
- 5) pokój, w którym podgrzewa się i porcuje posiłki;
- 6) zmywalnia naczyń i sprzętu;
- 7) magazyny do przechowywania rzeczy cudzoziemców przekazanych do depozytu, z wyodrębnionym miejscem przeznaczonym do przechowywania rzeczy osób chorych zakaźnie, pościeli czystej oraz brudnej;
- 8) umywalnie;
- 9) ustępy.

2. W przypadku braku możliwości wyodrębnienia z pomieszczeń aresztu zmywalni naczyń i sprzętu, dopuszcza się aby jej funkcje wykonywane były w pokoju, w którym podgrzewa się i porcuje posiłki, z tym że pokój ten jest dodatkowo wyposażony w dwukomorowy zlewozmywak z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz zawór ze złączką węża.

§ 12. 1. Przy areszcie jest wyznaczony plac spacerowy.

2. Plac spacerowy jest zabezpieczony ogrodzeniem o wysokości nie mniejszej niż 3,5 m, przykrytym od góry stalową siatką albo wyposażonym w nachylone do wewnątrz odkosy z rozciągniętym na nich drutem kolczastym.

§ 13. W przypadku gdy ze względów technicznych nie jest możliwe wydzielenie w areszcie pomieszczeń, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 3—7, z wyjątkiem magazynu do przechowywania rzeczy cudzoziemców przekazanych do depozytu, dopuszcza się ich lokalizację poza aresztem, w tym samym budynku jednostki organizacyjnej Policji lub Straży Granicznej.

§ 14. Wejścia i wyjścia z aresztu są zabezpieczone stalową kratą i drzwiami o solidnej konstrukcji z atestowanymi zamkami.

§ 15. Pomieszczenia wchodzące w skład aresztu oraz ich wyposażenie spełniają następujące warunki:

- 1) tynki wykonane z zaprawy cementowo-wapiennej, malowane farbą klejową lub emulsyjną, a od podłogi do wysokości 1,5 m malowane farbą olejną;
- 2) posadzka w umywalniach i ustępach zmywalna, nienasiąkliwa i nieśliska;
- 3) punkty świetlne umieszczone na suficie oraz gniazda wtykowe zainstalowane w niezbędnych miejscach.

§ 16. 1. Cele mieszkalne w areszcie oraz ich wyposażenie spełniają następujące warunki:

- 1) ściany wewnętrzne i zewnętrzne wykonane z cegły pełnej na zaprawie cementowej, o grubości co najmniej 1,5 cegły, lub z innych materiałów o nie mniejszej wytrzymałości;
- 2) podłoga trwała i zmywalna;
- 3) okna uchylne w grubości ściany muru o powierzchni w stosunku do powierzchni podłogi nie mniejszej niż 1:8, z zainstalowaną na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników, a od wewnątrz siatką stalową;
- 4) punkty świetlne zabezpieczone siatką stalową lub nietłukącym się szkłem zapewniające odpowiednie oświetlenie do pisania i czytania;
- 5) ogrzewanie zapewniające temperaturę według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych;
- 6) wentylacja grawitacyjna lub mechaniczna, zapewniająca półtorakrotną wymianę powietrza w ciągu godziny, z otworem wentylacyjnym zabezpieczonym siatką stalową;
- 7) łóżka jednoosobowe, szafki na rzeczy osobiste oraz stoły i taborety drewniane bez ostrych krawędzi, przymocowane do podłogi lub ściany;
- 8) przyciski do wzywania obsługi pomieszczeń pod bezpiecznym napięciem elektrycznym;
- 9) drzwi o solidnej konstrukcji otwierane na zewnątrz z wizjerem stożkowym na wysokości 1,5 m, zabezpieczonym od strony celi mieszkalnej szkłem hartowanym i z drugiej strony ruchomą zastoną, z dwiema zasuwami i atestowanym zamkiem oraz łańcuchem zabezpieczającym.

2. Cele mieszkalne mogą być wyposażone w ustęp przenośny lub stały umieszczony w miejscu zapewniającym intymność oraz w pojemnik na śmieci.

§ 17. 1. Izba dyżurna posiada otwieraną drewnianą barierę oraz jest wyposażona w instalację telefoniczną mającą połączenie wyłącznie z dyżurnym właściwej jednostki Policji lub Straży Granicznej.

2. Pokój lekarski jest wyposażony w umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody, biurko, krzesło,

wieszak, kozetkę lekarską, parawan oraz szafkę na leki i podstawowy sprzęt medyczny do badania i udzielania pierwszej pomocy lekarskiej.

3. Pokój widzeń jest wyposażony w taborety i stół oraz spełnia warunki określone w § 16 ust. 1 pkt 1—6, 8 i 9.

4. Pokój, w którym podgrzewa się posiłki, jest wyposażony w odpowiednie urządzenie grzewcze, zlewozmywak dwukomorowy z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz w stół, szafki kuchenne, lodówkę i sprzęt stołowo-kuchenny.

5. Zmywalnia naczyń i sprzętu jest wyposażona w zlewozmywak dwukomorowy z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz w zawór ze złączką do węża.

6. Umywalnie i ustępy spełniają następujące warunki:

- 1) w umywalniach — umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz wydzielony natrysk i kabina ustępowa;
- 2) w ustępach — umywalka z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz miski ustępowe splekiwane za pomocą automatu ukrytego w ścianie;
- 3) miski ustępowe umieszczone w kabinach oddzielonych przegrodami o wysokości 1 m, trwale przytwierdzonymi do podłogi i ściany, z drzwiami o górnej krawędzi 1 m i dolnej 0,3 m nad podłogą;
- 4) woda do umywalni i natrysku oraz ustępów doprowadzana poprzez mieszacz zlokalizowany w miejscu niedostępnym dla cudzoziemców;
- 5) drzwi do umywalni z natryskiem i ustępów wyposażone w matową szybę z nietłukącego się szkła lub zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową.

7. Na ścianach korytarzy, obok drzwi, są zamocowane półki drewniane służące do stawiania naczyń z posiłkami.

§ 18. W sąsiedztwie izby dyżurnej jest zainstalowany aparat telefoniczny na karty magnetyczne lub żetony.

§ 19. Areszt jest wyposażony w instalację alarmową (dźwiękowo-świetlną) na wypadek nagłej konieczności zawiadomienia dyżurnego właściwej jednostki Policji lub Straży Granicznej o zaistniałym zagrożeniu bezpieczeństwa przebywających w nim osób:

- 1) dzwonki alarmowe i punkty świetlne w pokoju dyżurnego jednostki lub innym miejscu, z którego sygnał alarmowy zostanie niezwłocznie odebrany;
- 2) przyciski dzwonek, umieszczone:
  - a) w izbie dyżurnej,

- b) na ścianach korytarza przy drzwiach każdej celi mieszkalnej,
- c) w pokoju lekarskim,
- d) w pokoju widzeń,
- e) w pomieszczeniu do przygotowywania posiłków,
- f) w umywalniach i ustępach.

§ 20. Regulamin organizacyjno-porządkowy pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie, określający warunki rozmieszczania cudzoziemców w pokojach w strzeżonym ośrodku oraz w celach mieszkalnych aresztu, porządek wewnętrzny strzeżonego ośrodka i aresztu oraz organizację funkcjonowania strzeżonego ośrodka i aresztu w zakresie zapewnienia cudzoziemcom warunków bytowych gwarantujących bezpieczeństwo i realizację ich obowiązków i przysługujących im praw, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 21. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozporządzeniu, dotyczących pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku lub areszcie, prowadzenia depozytów stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 249 § 1 i § 3 pkt 6 ustawy z dnia

6 czerwca 1997 r. — Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.²⁾).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2004 r.³⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:

R. Kalisz

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 889.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 lutego 1999 r. w sprawie określenia warunków, jakim powinny odpowiadać strzeżone ośrodki dla cudzoziemców i areszty w celu wydalenia, oraz regulaminu pobytu w tych ośrodkach i aresztach (Dz. U. Nr 20, poz. 179 oraz z 2003 r. Nr 97, poz. 889) utrzymanym w mocy na podstawie art. 164 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1842), które utraci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 2004 r. (poz. 1953)

REGULAMIN ORGANIZACYJNO-PORZĄDKOWY POBYTU CUDZOZIEMCÓW W STRZEŻONYM OŚRODKU I ARESZCIE W CELU WYDALENIA

Rozdział 1

Przepisy porządkowe

§ 1. Pokoje i cele mieszkalne oraz inne pomieszczenia, w których przebywają cudzoziemcy, są kontrolowane, co najmniej raz na tydzień, przez kierownika strzeżonego ośrodka, funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu w celu wydalenia, zwanego dalej „aresztem”, oraz inne osoby przez nich wyznaczone.

§ 2. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu może organizować spotkania z grupami cudzoziemców, zwłaszcza w sprawach związanych z warunkami pobytu w tym ośrodku lub areszcie.

§ 3. W strzeżonym ośrodku przeprowadza się apel poranny oraz wieczorny, w trakcie którego ustala się stan liczbowy przebywających cudzoziemców, przekazuje się cudzoziemcom informacje związane z pobytym cudzoziemców w strzeżonym ośrodku oraz przyjmuje się wnioski, skargi i prośby cudzoziemców.

§ 4. Cudzoziemiec w trakcie pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie może podlegać nadzorowi przy użyciu urządzeń technicznych, a w szczególności przy użyciu monitoringu telewizyjnego.

Rozdział 2

Organizacja przyjęć do strzeżonego ośrodka lub aresztu

§ 5. 1. Przyjmowanie cudzoziemców doprowadzanych do strzeżonego ośrodka lub aresztu odbywa się przez całą dobę. Od godziny 16⁰⁰ do godziny 8⁰⁰ przyjęcie doprowadzonego cudzoziemca następuje po wcześniejszym poinformowaniu kierownika strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu.

2. Cudzoziemca przyjmuje się do strzeżonego ośrodka lub aresztu na podstawie nakazu przyjęcia i postanowienia o umieszczeniu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub postanowienia o zastosowaniu wobec cudzoziemca aresztu wydanego przez sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę organu składającego wniosek.

3. Funkcjonariusz przyjmujący cudzoziemca do strzeżonego ośrodka lub aresztu sprawdza jego tożsamość.

§ 6. 1. Cudzoziemiec potwierdza podpisem przekazanie do depozytu dokumentów, środków pieniężnych, przedmiotów wartościowych i innych przedmiotów.

2. Za przedmioty nieprzekazane do depozytu odpowiada cudzoziemiec.

3. Składanie do depozytu oraz wydawanie z depozytu przedmiotów odebranych cudzoziemcom odbywa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 marca 2003 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia w jednostkach organizacyjnych Policji przeznaczone dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, oraz regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach (Dz. U. Nr 61, poz. 547).

§ 7. Do przedmiotów wartościowych zalicza się w szczególności:

- 1) środki pieniężne;
- 2) bankowe karty magnetyczne, książeczki oszczędnościowe, bony premiowe, depozytowe, kapitałowe, weksle, czek, listy gwarancyjne, akcje, obligacje, udziały oraz inne wydane przez banki krajowe i zagraniczne papiery wartościowe;
- 3) biżuterię, w szczególności: obrączki, pierścionki, łańcuszki, broszki, bransoletki, kolczyki;
- 4) urządzenia elektroniczne.

§ 8. 1. Cudzoziemiec otrzymuje do użytku pościel, sprzęt stołowy na czas posiłku oraz środki higieny osobistej.

2. Cudzoziemiec otrzymuje odzież, bieliznę i obuwie, jeżeli jego własny ubiór jest niezdatny do użytku albo nieodpowiedni ze względu na porę roku lub wymagają tego względy bezpieczeństwa, jak również względy sanitarne.

3. Przyjęcie przedmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2, cudzoziemiec potwierdza podpisem.

Rozdział 3

Warunki rozmieszczania cudzoziemców w pokojach i celach mieszkalnych

§ 9. 1. Przy umieszczaniu cudzoziemca w pokoju lub celi mieszkalnej bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) potrzebę zapewnienia porządku oraz bezpieczeństwa w strzeżonym ośrodku lub areszcie;
- 2) zalecenia lekarskie, psychologiczne i rehabilitacyjne;
- 3) wiek i płeć cudzoziemca;
- 4) potrzebę kształtowania przyjaznej atmosfery wśród cudzoziemców;
- 5) konieczność zapobiegania agresji, samoagresji i popełnianiu przestępstw podczas przebywania w strzeżonym ośrodku lub areszcie.

2. W razie potrzeby cudzoziemiec może być przeniesiony w każdym czasie do innego pokoju lub celi mieszkalnej.

§ 10. Cudzoziemiec przejawiający negatywną postawę wobec nałożonych na niego obowiązków i zakazów określonych w art. 119 i 120 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. Nr 128, poz. 1175 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1842), a także w celu zapewnienia cudzoziemcowi bezpieczeństwa, może być umieszczony, na polecenie kierownika strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu, w jednoosobowym pokoju lub celi mieszkalnej.

Rozdział 4

Porządek wewnętrzny w strzeżonym ośrodku i w areszcie

§ 11. 1. Podczas pobytu w strzeżonym ośrodku lub areszcie, w przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa i porządku, cudzoziemiec podlega kontroli osobistej.

2. Kontrola osobista cudzoziemca polega na oględzinach ciała oraz sprawdzeniu odzieży, bielizny i obuwia, a także przedmiotów posiadanych przez cudzoziemca lub należących do niego. Oględziny ciała oraz sprawdzenie odzieży, bielizny i obuwia przeprowadza się w pomieszczeniu, bez obecności osób nieupoważnionych oraz osób odmiennej płci.

3. Znalezione w czasie kontroli przedmioty, których cudzoziemiec nie może posiadać w strzeżonym ośrodku lub areszcie, podlegają zatrzymaniu. Przedmioty, których właściciela ustalono, przekazuje się do depozytu albo przesyła na koszt cudzoziemca, do wskazanej przez niego osoby, instytucji lub organizacji. W uzasadnionym przypadku przedmioty te mogą być przesłane na koszt strzeżonego ośrodka lub aresztu.

§ 12. 1. Ustalając porządek wewnętrzny w strzeżonym ośrodku i w areszcie, kierownik tego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu uwzględnia konieczność utrzymania bezpieczeństwa, dyscypliny i porządku oraz zapewnienia właściwych warunków bytowych, sanitarnych i zdrowotnych.

2. W porządku wewnętrznym określa się w szczególności:

- 1) godziny spożywania posiłków;
- 2) godziny oraz sposób przeprowadzania apelu porannego i wieczornego;
- 3) godziny przeznaczone na sen, zajęcia kulturalno-oświatowe, sportowe oraz zajęcia własne cudzoziemców;
- 4) godziny, miejsce poruszania się po terenie strzeżonego ośrodka i aresztu;

- 5) godziny, miejsce odbywania spacerów oraz korzystania z kąpeli;
- 6) miejsce, w którym dozwolone jest palenie wyrobów tytoniowych;
- 7) ilość i rodzaj własnej odzieży, bielizny i obuwia, które cudzoziemiec może posiadać w pokoju lub celi mieszkalnej;
- 8) ilość i wymiary przedmiotów, które cudzoziemiec może posiadać w pokoju lub celi mieszkalnej, oraz sposób ich przechowywania, a w razie potrzeby zasady ich używania;
- 9) dni, godziny i miejsce przyjmowania cudzoziemców przez kierownika strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu;
- 10) dni, godziny i sposób składania wniosków, skarg i próśb;
- 11) dni, godziny, miejsce i porządek przeprowadzania widzeń;
- 12) dni, godziny, miejsce zajęć i spotkań o charakterze religijnym;
- 13) częstotliwość, terminy, miejsce i sposób dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz innych przedmiotów dopuszczonych do spożywania i używania w strzeżonym ośrodku lub areszcie;
- 14) sposób przyjmowania i wydawania paczek;
- 15) dni, godziny i miejsce bezpośredniego kontaktowania się z polskimi organami państwowymi, przedstawicielstwem dyplomatycznym lub urzędem konsularnym, a także z organizacjami pozarządowymi lub międzynarodowymi zajmującymi się udzielaniem pomocy, zwłaszcza prawnej, cudzoziemcom.

3. Tekst porządku wewnętrznego jest umieszczony w widocznym miejscu w każdym pokoju i celi mieszkalnej dla cudzoziemca w języku polskim oraz, w miarę możliwości, w języku zrozumiałym dla przebywających tam cudzoziemców.

Rozdział 5

Zasady organizowania zajęć porządkowych oraz działalności kulturalno-oświatowej i sportowej

§ 13. 1. Przy kierowaniu cudzoziemca do zajęć porządkowych w obrębie strzeżonego ośrodka lub aresztu, na które wyraził on zgodę, bierze się pod uwagę w szczególności względy porządku i bezpieczeństwa.

2. Zajęcia porządkowe wykonywane są nieodpłatnie.

§ 14. W strzeżonym ośrodku i areszcie można organizować zajęcia kulturalno-oświatowe lub sportowe

z udziałem instytucji, organizacji, stowarzyszeń i innych podmiotów oraz osób fizycznych.

Rozdział 6

Organizacja przyjmowania korespondencji i zasady widzeń

§ 15. 1. Wydanie cudzoziemcowi korespondencji urzędowej z dołączonym potwierdzeniem odbioru lub poleconej następuje po wpisaniu przez niego daty i potwierdzeniu odbioru pisma czytelnym podpisem zawierającym imię i nazwisko.

2. Wydanie korespondencji urzędowej bez dołączonego potwierdzenia odbioru następuje po potwierdzeniu odbioru pisma, w sposób określony w ust. 1, w rejestrze prowadzonym w strzeżonym ośrodku lub areszcie.

3. W razie odmowy potwierdzenia czyni się o tym wzmiankę na piśmie urzędowym lub zwrotnym potwierdzeniu odbioru.

§ 16. W razie odmowy przyjęcia przez cudzoziemca korespondencji, innej niż urzędowa, odsyła się ją do nadawcy.

§ 17. 1. Koperty z korespondencją urzędową wysyłane przez cudzoziemca zaopatruje się w datę odbioru i adres strzeżonego ośrodka lub aresztu.

2. Na wniosek cudzoziemca przekazuje się mu pisemne potwierdzenie odbioru wysyłanej korespondencji urzędowej.

§ 18. Wnioski, skargi i prośby cudzoziemców przyjmowane są przez kierownika strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu oraz inne uprawnione przez nich osoby, także w czasie bezpośrednich kontaktów z cudzoziemcami, zwłaszcza podczas wizytacji pokojów, cel mieszkalnych i innych pomieszczeń, w których przebywają cudzoziemcy.

§ 19. Koszty przesyłania skarg, wniosków i próśb ponosi cudzoziemiec, a w przypadku gdy nie posiada on na to środków, korespondencja przesyłana jest na koszt jednostki odpowiadającej za funkcjonowanie strzeżonego ośrodka lub aresztu.

§ 20. 1. Zgody na widzenie udziela kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu w uzgodnieniu z kierownikiem jednostki, do której dyspozycji pozostaje cudzoziemiec.

2. Zgoda nie jest wymagana w przypadku umożliwienia cudzoziemcowi kontaktu z organami, przedstawicielstwami, urzędami i organizacjami, o których mowa w art. 117 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.

§ 21. 1. Czas widzenia trwa nie dłużej niż 60 min.

2. W uzasadnionych przypadkach kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu może w indywidualnych przypadkach zezwolić na przedłużenie czasu widzenia lub udzielić cudzoziemcowi więcej niż jednego widzenia w tym samym dniu.

3. W widzeniu mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie osoby pełnoletnie. Liczba osób niepełnoletnich posiadających wymaganą zgodę na widzenie nie podlega ograniczeniu, z tym że osoby do lat 15 mogą korzystać z widzeń tylko pod opieką osób pełnoletnich posiadających zgodę na widzenie.

§ 22. W razie stwierdzenia w czasie widzenia nieodpowiedniego zachowania się cudzoziemca lub osoby odwiedzającej, zagrażającego bezpieczeństwu lub porządkowi wewnętrznemu strzeżonego ośrodka albo aresztu, widzenie może zostać przerwane przez upoważnionego pracownika strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusza odpowiedzialnego za funkcjonowanie aresztu.

§ 23. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu może dokonywać odstępstw od sposobu organizacji widzeń w zakresie umożliwiającym cudzoziemcowi podtrzymywanie i utrwalanie więzi uczuciowej z rodziną i innymi osobami bliskimi oraz sprawowanie przez nich stałej opieki nad dziećmi.

Rozdział 7

Warunki opieki zdrowotnej i bytowej

§ 24. Cudzoziemca poddaje się lekarskim badaniom kontrolnym nie rzadziej niż raz w miesiącu oraz bezpośrednio przed jego zwolnieniem i, w miarę możliwości, gdy zachodzi konieczność jego przetransportowania.

§ 25. 1. W przypadku gdy dalszy pobyt cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie mógłby spowodować niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia, decyzję o skierowaniu cudzoziemca do zakładu opieki zdrowotnej może podjąć, w porozumieniu z lekarzem, kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu.

2. Kobieta, wobec której zastosowano areszt, pozostająca według zaświadczenia lekarza co najmniej w siódmym miesiącu ciąży, w przypadku gdy sąd nie zastosował wobec niej umieszczenia w strzeżonym ośrodku w trybie art. 121 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, podlega niezwłocznemu zwolnieniu z aresztu.

3. O zmianie miejsca pobytu cudzoziemca kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu powiadamia sąd, który wydał postanowienie o umieszczeniu w strzeżonym ośrodku lub areszcie, oraz organ wnioskujący w tej sprawie, do dyspozycji którego cudzoziemiec pozostaje.

§ 26. Leczenie cudzoziemca na jego koszt, przez wybranego przez niego lekarza, na terenie strzeżonego ośrodka lub aresztu, wymaga zgody kierownika ośrodka albo funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu.

§ 27. Wobec cudzoziemców, u których stwierdzono zaburzenia psychiczne, upośledzonych umysłowo, uzależnionych od alkoholu albo innych środków odurzających lub substancji psychotropowych, niepełnosprawnych fizycznie oraz kobiet w ciąży, kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiadający za funkcjonowanie aresztu może, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza, ustalić odrębny sposób postępowania w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków pobytu tym cudzoziemcom.

§ 28. Cudzoziemcom przysługuje:

- 1) mężczyznom co najmniej raz na dwa miesiące strzyżenie, a ciepła kąpiel co najmniej raz w tygodniu;
- 2) kobietom co najmniej raz dziennie ciepła woda i dwa razy w tygodniu ciepła kąpiel.

§ 29. 1. Spacer cudzoziemców odbywa się pod nadzorem funkcjonariusza w wyznaczonym miejscu na wolnym powietrzu.

2. Chory cudzoziemiec korzysta ze spaceru według wskazań lekarza.

3. W przypadku naruszenia przez cudzoziemca ustalonego sposobu odbywania spaceru spacer może zostać przerwany.

§ 30. 1. Cudzoziemiec może otrzymywać paczki dostarczane do strzeżonego ośrodka albo aresztu.

2. Dostarczona paczka podlega kontroli także przy wykorzystaniu odpowiednich środków i urządzeń technicznych.

§ 31. Paczki zawierające przedmioty, których posiadanie jest zabronione ze względów bezpieczeństwa i porządku w strzeżonym ośrodku lub areszcie, zwraca się nadawcy albo przekazuje się do depozytu cudzoziemca.

§ 32. Cudzoziemiec potwierdza własnoręcznym podpisem zwrot z depozytu dokumentów, środków pieniężnych, przedmiotów wartościowych i innych przedmiotów.

§ 33. Stan sanitarny strzeżonego ośrodka lub aresztu, ogrzewanie, oświetlenie i wentylacja pomieszczeń, utrzymanie czystości przez cudzoziemców, stan i czystość odzieży, bielizny oraz bielizny pościelowej, ilość i jakość posiłków oraz sposób ich przyrządzania i wydawania są co najmniej raz na kwartał kontrolowane przez lekarza lub innego upoważnionego pracownika opieki medycznej.